

UCHWAŁA Nr 70

Strony pracowników i pracodawców Rady Dialogu Społecznego

Z dnia 25 stycznia 2019 r.

w sprawie problemów przedsiębiorstw działających w branży budownictwa infrastrukturalnego

Na podstawie art. 29 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1240 z późn.zm.), zwanej dalej „ustawą”, uchwała się co następuje:

§ 1

Strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego wyraża zaniepokojenie pogarszającą się sytuacją przedsiębiorców działających w branży budowlanej oraz niewystarczającą reakcją na ten stan rzeczy ze strony odpowiednich organów władzy publicznej. Dzisiejsze zaniechania mogą doprowadzić do powtórzenia sytuacji z lat 2011 i 2012, kiedy to fala upadłości oraz znaczące straty generalnych wykonawców jak i podwykonawców uniemożliwiły terminowe zakończenie kontraktów, doprowadziły do strat budżetu państwa oraz wieloletnich sporów sądowych.

Wśród głównych problemów przedsiębiorcy wymieniają wzrost kosztów wyrobów budowlanych i innych materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji oraz wzrost kosztów świadczenia usług, kosztów pracy oraz niedobór pracowników. Jednak najpoważniejszym problemem, którego skala jest już na tyle duża, że zagraża zarówno funkcjonowaniu przedsiębiorców, jak też pomyślnej realizacji inwestycji drogowych i kolejowych, jest brak efektywnych klauzul waloryzacyjnych w umowach zawartych między zamawiającymi a wykonawcami.

Strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego podkreślają, iż każdy miesiąc zwłoki – braku decyzji odpowiednich organów władzy publicznej - przybliża nas do potencjalnej katastrofy, jaką będą bankructwa przedsiębiorców, zwolnienia grupowe pracowników i odstąpienia od realizacji kontraktów. Jeśli do tego dojdzie, błyskawicznie odczuje to cała gospodarka – nie bez powodu budownictwo uznawane jest za barometr wzrostu

gospodarczego. Od jednego miejsca pracy w sektorze budowlanym zależy kilka miejsc pracy w transporcie, produkcji przemysłowej czy w handlu.

Mając powyższe na uwadze, strona pracowników i strona pracodawców wzywa Prezesa Rady Ministrów, Ministra Infrastruktury, Ministra Inwestycji i Rozwoju, Ministra Przedsiębiorczości i Technologii, Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, szefów największych zamawiających – PKP PLK S.A. oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, do podjęcia działań mających na celu aktywne przeciwdziałanie dalszemu pogarszaniu się sytuacji w branży budowlanej. Domagamy się:

1. waloryzacji podpisanych począwszy od 1 stycznia 2016 roku i realizowanych obecnie kontraktów budowlanych w sposób w pełni rekompensujący realny wzrost kosztów realizacji inwestycji;
2. zobowiązania Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, do jak najszybszego opracowania (przy współdziałaniu przedstawicieli branży), oraz wdrożenia i stałej aktualizacji wskaźników odzwierciedlających realne trendy cenowe w branży budowlanej;
3. wypracowania systemowych rozwiązań, w tym mechanizmu waloryzacyjnego w oparciu o dane statystyki publicznej, do stosowania których zobowiązani byłiby zamawiający w związku ze wzrostem kosztów wyrobów budowlanych i dostaw tych wyrobów w zakresie, w którym ich wzrost nie mógł być przewidziany przez strony zawierające umowy na realizację inwestycji o długoterminowym okresie wykonania. Rozwiązania te powinny zostać wprowadzone do nowego prawa zamówień publicznych, w którym powinien się znaleźć także obowiązek realnej waloryzacji kontraktów trwających dłużej niż 12 miesięcy przez wszystkich zamawiających;
4. zobowiązania Dyrektora Generalnego Dróg Krajowych i Autostrad, Prezesa PKP PLK S.A. oraz publicznych podmiotów dysponujących środkami do zmiany obecnie stosowanych praktyk w zakresie:
 - a. odejścia od jednostronnych warunków umownych,
 - b. urealnienia terminów ogłaszania i rozstrzygnięcia przetargów,
 - c. doprecyzowania kryteriów wylaniania najlepszych ofert,

- d. uwzględnienia w rozpisywanych przetargach realnej wyceny kosztorysowej i bezwzględnego stosowanie klauzul społecznych,
 - e. urealnienia terminów gwarancji, uwzględniających gwarancje producentów,
 - f. wykonywania nadzoru nad realizowanymi inwestycjami oraz rozstrzygania sporów, tak aby praktyki te jak najlepiej sprzyjały realizacji potrzeb inwestycyjnych Polski oraz zapobiegały likwidacji rodzimego sektora budowlanego,
5. przedstawienia koncepcji zmian przepisów w obszarze polityki rynku pracy, jako odpowiedzi na problemy branży związane z niedoborem pracowników;
 6. zakazania stosowania procedur tzw. "sondowania rynku" przez ogłaszanie przetargów z zaniżonymi o 20, 30, 40 % środkami przeznaczonymi na realizację, co prowadzi do wydłużenia procedowania przetargów przez wielokrotne ich rozpisywanie i znacznie skraca termin realizacji zadania,
 7. doprowadzenia do respektowania wymogu zatrudnienia pracowników w oparciu o umowę o pracę.

Strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego z zadowoleniem (życzliwie) przyjęła informacje strony rządowej o pracach Ministerstwa Infrastruktury, wespół z innymi instytucjami i ekspertami branży budowlanej, odnośnie konkretyzacji mechanizmów waloryzacji dla nowych kontraktów. Wstępną koncepcję przedmiotowej waloryzacji uważamy za idącą we właściwym kierunku, choć nie do końca satysfakcjonującą. Oczekujemy także niezwłocznego przedstawienia zasad i mechanizmów rozliczenia obecnych kontraktów. Zapowiadana waloryzacja wyłącznie nowych kontraktów – bolączek przedsiębiorstw budowlanych nie rozwiązuje, ani nawet nie łagodzi. Trzeba zdecydowanie przyspieszyć prace nad postulowanymi przez nas rozwiązaniami i szybko je sfinalizować, a o rezultatach jak najszybciej poinformować zainteresowane strony.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za stronę pracowników

Piotr Duda

~~Jan Gardleś~~

Za stronę pracodawców

Janina Duda

Janina Duda
Bolesław Duda